

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

V krizi.

Danes tičimo še v ministrski krizi. Baron Bienenrth, kateremu je cesar poveril sestavo nove vlade, se je v nedeljo in včeraj posvetoval s poljskimi, češkimi in nemškimi poslanci. Iz jako nasprotujočih si poročil je pač razvidno, da baron Bienenrth nima lahke in prijetne naloge. S Poljaki je bil baron Bienenrth hitro na jasnem. Parlamentarna komisija poljskega kluba je sklenila, da želi koalicijsko vlado, v kateri naj ostaneta dr. Korytovski kot finančni in Abrahamovicz kot minister-rojak. Težavnejša pa so pogajanja s Čehi in Nemci. Oboji zahtevajo od nove vlade, da jim zagotovi narodno posest in varstvo narodnih manjšin. Čehi zahtevajo dalje že v proračunu za prihodnje leto znesek za drugo češko univerzo v Brnu z dostavkom, da glasujejo tudi za novo nemško univerzo na Moravskem. In glavna češka zahteva je, da se še pred novim letom zopet snide češki deželni zbor. Načelstvo nemško-narodne zveze se je včeraj posvetovalo več ur in izdalo naslednjo izjavo: Izpremema oseb v kabinetu ne reši sedanje krize. Ako se sestavi novo koalicijsko ministrstvo, v katerem ne dobe mesta tudi zastopniki nemško-narodne zveze, mora baron Bienenrth zagotoviti, da v prvi vrsti povoljno reši češko-nemška preporna vprašanja. Ako dobe to zagotovilo, potem je mogoča koalicijska vlada, v kateri pa naj so stranke zastopane kakor v Beckovem kabinetu. Ta sklep je dr. Sylvester včeraj popoldne naznanil baronu Bienenrthu. To je vse lepo, ako stranke naznanjajo svoje želje in zahteve. Prvo in bistveno vprašanje pa je, kako naj baron Bienenrth tudi pri najboljši volji ustreže nasprotujočim si češkim in nemškim zahtevam. Baron Bienenrth si ne more že danes vezati rok z obljubami, o katerih je prepričan, da jih ne izvrši v doglednem času. Češko-nemško vprašanje je tako zapleteno in korenini tako globoko v socialnih razmerah, da ga bodo v detajlu reševali šele poznejši rodovi. Danes so resni razgovori mogoči le o pogojih premirja med Čehi in Nemci. Osebnost vprašanje je sicer druge vrste, vendar pa tudi to napravlja težkoče. Ministr. kandidatur je vsaj za dva kabineta. Nadalje pa tudi ministrski portfelji niso vsi enako mikavni in vabljivi. Poljaki se drže finančnega portfelja, ki ima največje in najraznovrstnejše kredite. Tega pa bi radi tudi krščanski socialci. Posebno važno je tudi trgovinsko in železniško ministrstvo. Tudi za ta dva portfelja je več kandidatov. Značilno je, da za železniškega ministra gotovi krogi priporočajo dr. Bilinskega ravno z ozirom na češko-nemški spor. To mesto pa hočejo na vsak način nemški nacionalci ohraniti dr. Derschatti. Veliko pozornost vzbuja v nemških krogih tudi dejstvo, da krščanski socialci zahtevajo le dve mesti v kabinetu. Iz tega hočejo sklepati, da novo koalicijsko ministrstvo ne bode dolgo živelo. Zadnja poročila tudi navajajo, da dr. Ebenhoch skoraj gotovo ostane poljedelski minister, dr. Weiskirchner pa še nadalje zborniški predsednik. Širi se tudi govorica v parlamentarnih krogih, da v skrajnem slučaju baron Bienenrth sestavi uradniško ministrstvo s tremi ministri-rojaki.

Mir na Jugu.

(Italija zvesta zaveznica Avstriji. — Bosanska muslimanska deputacija pri cesarju. — Dr. Milovanović v Rimu.)

Glede na aneksijo Bosne so vesti vedno ugodnejše. Na cesarjevo lastnoročno pismo glede na aneksijo so dozdej odgovorili predsednik Fallières, angleški kralj in cesar Viljem II., vsi ugodno, le Edvard VIII. je pripomnil, da je bil čas nekoliko neugodno izbran, ker so se pojavile komplikacije. Ruski car Nikolaj je odgovoril že napovedal, sestavljen pa menda še zdaj ni. Ugodnega neradi sestavijo, neugodnega pa ne morejo, ker se je Izvolskij v Buhlavi nasproti Aehrenthalu zavezal, da bo car aneksijo priznal. Najbrž bodo v Peterburgu še nekoliko počakali, da ne vznemirijo Srbije, ki ravnokar potom Pašiča išče od Rusije vsaj moralne pomoči.

V kratkem bo izročil italijanski poslanik grof Avarna našemu cesarju lastnoročni odgovor kralja Viktorja Emanuela. Kralj italijanski v svojem pismu Francu Jožefu zagotavlja, da bo z vsemi močmi podpiral korake Avstrije v smislu trozveznega razmerja in se zavzel za to, da se bo aneksija tudi narodnopravno na konferenci ratificirala.

Kar se Anglije tiče, nadaljujejo »Times« svoje pomirjevalno delo z ozirom na Srbijo. List označuje govor, ki ga je imel prestolonaslednik, ko se je iz Peterburga vrnil, za zelo nepreviden in meni, da bo vsled tega Srbija pri vevlasteh utegnili zadeti na težave. »Times« pričakuje, da bodo v Peterburgu ta govor grajali. Vevlasti da so pripravljene v nekem oziru ugoditi Srbiji, tako govori pa vzbujajo zlovoljo. Tudi v Srbiji je časopisje uvidelo, da treba položaj presoati mirno, ako se naj dosežejo uspehi. List »Truba« celo odkrito priznava, da uspehi kraljevičevi v Peterburgu niso bili preveliki.

Bojne priprave v Srbiji se nadaljujejo. Po Dunaju kroži tudi vest, da so skladišča železniškega in brzojavnega polka v Korneuburgu zažgali preoblečeni srbski častniki in vojaki. Nameravali so uničiti skladišče za brezžični brzojav, pa so se zmotili. Škoda je velika. Skladišča strážijo znatno pomnožene straže in patrulje. »N. W. Tgbl.« te senačne govorice demantuje.

Kar se Bosne same tiče, je cesar 9. t. m. svečano sprejel dve deputaciji, veliko zastopstvo muslimanov in občinski svet sarajevski. Oboji deputaciji — vsegaskupaj 80 mož — je vodil župan sarajevski Essad Effendi Kulović. Govornik se je cesarju zahvalil za aneksijo v imenu vsega muslimanskega prebivalstva, nakar so navzoči cesarja navdušeno aklamirali z živio-klici. Cesarjev odgovor je pomenljiv, slove tako-le:

»Z zadovoljstvom sem vzel na znanje od Vaše deputacije zaupljivo udanost bosansko-hercegovskih spoznavavcev izloma, kajti vaše besede dokazujejo, da ste dobro razumeli mojo odločno voljo zgotoviti vsem v Bosni in Hercegovini živim konfesijam, torej tudi spoznavavcem izloma, ki tvorijo tako odličen element prebivalstva, popolno versko svobodo in enakost. Bodite prepričani, da bo moja vlada glede na vse, kar se tiče vaših verskih šeg in navad ter tudi vaših gospodarskih interesov, ravnala tako, kakor sem jaz že izpočetka naglašal in zadnjič zopet s svojo besedo podkrepil.«

Cesar je potem še posebič nagovoril in se informiral zlasti glede na napredek v Sarajevu.

Dr. Milovanović je 9. t. m. došel v Rim, kjer bo konferiral s Tifonijem. Govori se, da mu bo ta nasvetoval, naj poizkusi iti na Dunaj, da kaj doseže.

Iskreno je želel, da dr. Milovanović doseže kaj uspehov in se poučen po dosedanjih rezultatih poizkuša sporazumeti z Aehrenthalom, kar bo Srbiji v nedogledno večjo korist, kot pa kričavost nekaterih nerazsodnih elementov, ki bi Srbijo radi pogubili v pogubo.

Nova doba v Turčiji.

(Novi parlament. — Osamljeni sultan. — Narodnostni in verski boji v osmanskem carstvu.)

Mladoturkom treba priznati, da so se v boju proti reakciji izkazali za trezne in premišljene moke, ki so se dobro pripravili, predno so udarili. Glavne ovire ustavnih vlad seveda niso premagali, namreč sultana. Čuden mož je Abd el Hamid. Kri, nasilstvo in norost so mu kumovali, ko je sedel na prestol kalifov. Bilo je po krimski vojski, ko je Rusija, katero je takrat v Carigradu zastopal Ignatiev, delala na to, da razdrobi osmansko državo, pomore podjarmljenim narodnostim na Balkanu do svobode in zato neti v Turčiji sami nemire. 1875. so se vzdignili Hercegovci, 1876. pa je fanatiška muslimanska drhal v Solunu umorila francoskega in nemškega konzula, vsled česar je bila Turčija osamljena in je le Anglija iz nasprotstva do Rusije stala ob strani. Takrat je bil sultan Abd ul Asis (1861—76). Ljudstvo je govorilo, da je on z Ignatievem v zvezi, da upropasti državo in vsled tega je veliki vezir Mehmed Ruždi z vojaštvom sultana odstavil. Zaprl so ga v palači čeraganski, pa ga tam umorili. Ta vstaja je bila delo soft, učencev korana, ki zdaj v Carigradu rujejo proti Mladoturkom. Medtem se je vzdignila tudi Bolgarija in Srbija ji je prišla na pomoč. Novi sultan Murad V. je Srbe premagal pri Aleksincu in že so hotele njegove čete korakati proti Belgradu, kar Rusija ustavi nadaljnje operacije. Murad V. je zblaznel in 31. avgusta l. 1876 mu je sledil Abd ul Hamid.

Pod Abd ul Hamidom je osmanlijsko carstvo popolnoma propadlo. Dalekovidni vezir Midhat-paša je izkušal rešiti, kar se

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M.

(Dalje.)

Gostje so bili večinoma mornarji in so govorili tako glasno, da sem obstal pri vratih ter sem se bal vstopiti.

Ko sem tako čakal, je prišel iz postranske sobe nek mož in na prvi pogled sem bil prepričan, da mora biti to Dolgi John. Njegova leva noga mu je bila odrezana tik poleg ledij in pod levo ramo je nosil berglje, katere je vporabljal s čudovito spretnostjo in skakal okoli nje kakor ptič. Bil je zelo velik in močan, debelega obraza, nelep in bled, vendar razumen in smehljajoč. In v resnici se je zdelo, da je pri najboljši volji, ko se je žvižgaje gibal med mizami ter delil veselo besedo ali pa rahel udarec na ramo za bolj priljubljene izmed svojih gostov.

No, da vam povem resnico, od najprve omenitve Dolgega Johna v pismu mirovnega sodnika Trelawneya se me je polastila bojazen, da utegne biti to oni enonogi mornar, na katerega sem pri starem »Admiralu Benbow« toliko časa pa-

zil. Toda en pogled na moža je zadostoval. Videl sem bil kapitana in Black Doga Črnege psa — in slepca Pew, in mislil sem, da vem, kakšni so morski tolovaji — po mojih mislih zelo drugačni ljudje, kakor ta snažni in veseli krčmar.

Takoj sem se osokolil, stopil čez prag in korakal naravnost proti možu, kjer je stal oprt na svoje berglje, ko je govoril z nekim gostom.

»Ali ste vi Mr. Silver, gospod?« sem vprašal ter mu pomolil pismo.

»Da, fante,« je dejal, »to je moje ime, gotovo. In kedo si pa ti?« In potem, ko je videl sodnikovo pismo, se mi je zdelo, da se je skoro nekako stresel.

»Oh!« je rekel čisto glasno ter mi podal svojo roko. »Sedaj vidim. To je naš novi kabinski deček; zelo me veseli, da te poznam.«

In s svojo veliko, močno roko, je prijel mojo.

Ravno tedaj je eden izmed gostov na desni strani naenkrat vstal in se obrnil proti vratom. Bil sem blizu njega in on je bil v trenutku zunaj na ulici. Toda njegova naglica je vzbudila mojo pozornost in na prvi pogled sem ga spoznal. Bil je mož z rumenkastim obrazom, kateremu sta dva prsta manjkala na roki, ki je prvi prišel k »Admiralu Benbow«.

»Oj!« sem zakričal, »vstavite ga! To je Black Dog!«

»Meni ni prav ničesar mar, kdo je,« je zavpil Silver. »Vendar on ni plačal svoje cehe. Harry, teci za njim ter ga vjemi!«

Eden izmed onih, ki so bili najbližje vrat, je skočil pokonci in jo udaril za njim.

»In tudi ako bi bil sam admiral Hawke, on mora plačati svojo ceho!« je vpil Silver; potem pa je izpustil svojo roko ter vprašal: »Kedo, si rekel, da je? Black, kaj?«

»Dog, gospod,« sem dejal. »Ali vam Mr. Trelawney ni ničesar povedal o morskih razbojnikih? Ta je bil eden izmed njih.«

»Tako?« je vzkliknil Silver. »V moji hiši! Ben teci in pomagaj Harryju. Eden teh lopovov je bil! Ali si ti pil z njim, Morgan? Pridi semkaj!«

Mož, ki ga je imenoval Morgan — star, sivolas, zagorel mornar — je precej nerodno prišel bližje in vrtel svoj tobak v ustih.

»Torej, Morgan,« je rekel Dolgi John zelo resno, »ti nisi nikdar poprej videl tega Black — Black Doga, ali si?«

»Jaz ne, gospod,« je dejal Morgan ter pozdravil.

»Ti nisi vedel njegovega imena, kaj ne?«

»Ne, gospod.«

»Pri Bogu, Tom Morgan, to je dobro za-te!« je vzkliknil gostilničar. »Ako bi bil

znan s kakim takim človekom, nikdar več ne bi stopil v mojo hišo, veruj mi. Kaj pa ti je pravil?«

»Ne vem prav dobro, gospod,« je odgovoril Morgan.

»Ali imenuješ to tukaj na svojih ramah glavo?« je vpil Dolgi John. »Ti ne veš dobro, kaj ne! Morebiti celo nisi dobro vedel, s kom si govoril, kaj ne? Le dalje, kaj je govoril — o potovanjih, kapitanih, ladjah? Povej vendar! Kaj je bilo?«

»Pogovarjali smo se o neki kazni,« je odgovoril Morgan.

»Ali res? Zelo primerna stvar, zanesi se na to. Vrne se na svoj prostor nazaj, Tom.«

In potem, ko se je Morgan povrnil zopet na svoje prejšnje mesto, je meni pristavil Silver z zaupljivim šepetanjem, ki je bilo zelo laskavo zame, kakor sem mislil:

»Popolnoma pošten človek, ta Tom Morgan, samo nekoliko trapast. Sedaj pa,« je govoril zopet glasno, »poglejmo — Black Dog? Ne, ne poznam tega imena, jaz ne. Vendar zdi se mi — da, videl sem tega lopova. Zahajal je semkaj z nekim slepim beračem, navadno.«

»Zagotovljeni bodite, da je,« sem rekel jaz. »Tudi slepca sem poznal. Njegovo ime je bilo Pew.«

je še dalo, in je 23. decembra 1876. dal publicirati ustavo, katero so Mladoturki l. 1908. le obnovili brez velikih izprememb. Ta parlament je samo enkrat zboroval, Midhat-paša so pa poslali v prognanstvo. 1877. je Rusija Turčiji napovedala vojsko. Se enkrat je osmansko carstvo napelo vse svoje sile, in Osman-paša je pri Plevni s hrabrostjo, ki jo je cela Evropa občudovala, branil Rusom in Rumunom dohod v srce Turčije. Premoči in zimi se je naposled moral udati, 1878. pa je Rusija narekovala Turčiji mir pri Sv. Stefanu, katerega so vevlasti vsled prizadevanja Anglije na berlinskem kongresu zelo korigirale. Abd el Hamid je izkušal razpad ubraniti s skrajno reakcijo, uprli so se mu le maja 1878. Do l. 1904, ko je Murad V. kot ujetnik umrl na paralizii, je Abd el Hamid živel pred tem bebem v nepopisnem strahu. L. 1908. pa so Mladoturki oživili delo Midhat-paše.

Ali bodo izpeljali? Sultana lahko ukrote. Turčija mobilizira, pa ne proti Bolgariji, temveč proti sultanu. Albance, ki ga v Jildizu stražijo, bodo spravili v Arabijo, če ne drugače, jih bodo par postrelili. Kar je reakcionarnih sofi v Carigradu, jih tudi upajo potlačiti. Nekaj jih že visi. Velika nevarnost pa preti novemu režimu od parlamenta.

Sklicali ga bodo 28. novembra, če ga zopet ne prelože. Kaj je orientalcu mesec več ali manj? V Carigradu popravljajo palačo Dolma-bagdzé, kjer bodo zastopniki narodov zborovali. 26 jih je dozdej šele izvoljenih, večina Turkov. V Carigradu samem delajo na to, da bi se sklenil kompromis: 4 moslimi, 3 Grki, 2 Armenca, 1 Jud. V provinci Turki, oziroma oblasti silno goljufajo, kajti cilj Mladoturkov je zedinjeno osmanstvo. V tem znamenju volijo celo uporni arabski rodovi turške vladne kandidate in Hamid Eddin, ki pridiguje v Arabiji ustanovitev posebnega arabskega kalifata ter kljubuje turškim četam, se je zdaj sultanu prostovoljno podvrgel in mu ponudil vojakov v boju za sveto izlamsko stvar. V kosovem vilajetu je turška vlada zaprla vse srbske šole, v janinskem oropala grške in albanske kolone volivne pravice, tudi mrtvi so volili, dočim so na drugi strani Grki ponekod v volivne imenike spravili tudi Grke iz kraljestva, ki nimajo osmanskega državljanstva. Pomisliti je nadalje treba, da se v teh krajih sploh nikoli nobeno ljudsko štetje ni vršilo in je tudi davčna cenitev površna.

Bolgari v Makedoniji ne delajo prevelikih sitnosti, ker so zadovoljni s tem, da imajo njihovi bratje lastno kraljestvo, Albanci se tudi še niso zgenili, menda zato, ker celega gibanja sploh ne razumejo. Najhujši so Grki, ki hočejo imeti 65 mandatov, dočim jim Turki privoščijo samo 23. Pa saj je Grkov v Turčiji 6 in pol milijona; seveda so všteti Srbi, Bolgari, Albanci, Cincari in Judje, ki jih imajo Grki za svoje. Najhujši je boj med Armenci in Kurdi v Mali Aziji. Tam se volijo kurdske zastopnike, Armencem pa dorejo kožo z živega telesa. Kurdi bodo tudi drugače parlamentarnemu delu najhujša ovira, ker so do skrajnosti fanatični.

Boj za parlament, to se dá že zdaj posneti, se ne vrši toliko pod gesli napredek — reakcija, temveč v znamenju versko-narodnega nasprotstva: tu Armenci, tam Kurdi, tu pristaš bolgarskega eksarhata, tam Moslim, tu turški Skipetar,

»Ali res!« je vzkliknil Silver sedaj zelo razburjen. »Pew! Tako mu je bilo ime. Ah, izgledal je kakor kak morsk volk! Ako vjamemo sedaj tega Black Doga, to bo novice za kapitana Trelawneya! Ben zna dobro teči, malo mornarjev zna boljše teči kakor Ben. Hitro ga bode vjel, preklicano! Govoril je o neki kazni! Jaz mu bodem pokazal kazen!«

Ves čas, ko je govoril te besede, je hodil s svojimi bergljami po gostilni gorindoli, udarjal z roko ob mize in se kazal tako vznemirjenega, da bi lahko prepričal vsakogar o resnobi svojih namer.

Moje sumnje so se na novo zopet vzbudile z vso močjo, ko sem našel Black Doga pri »Daljnogledu«, in ostro sem opazoval kuharja. Vendar bil je prezvit in prespreten in premeten zame, in tedaj, ko sta se onadva moža vrnila brez sape ter povedala, da sta v neki množici izgubila njegovo sled ter bila opsovana kakor dva tata, sem bil popolnoma prepričan o nedolžnosti Dolgega Johna Silverja.

»Poglej Hawkins,« je rekel, »zelo nevarna stvar zame to, ali ne? Tukaj je kapitan Trelawney — kaj si bode mislil? Tukaj imam tega preklicanega Nemca, ki sedi v moji lastni hiši in pije moj rum! Sedaj pa prideš ti ter mi poveš o vsem tem naravnost brez ovinkov! Hawkins, bodi pravičen meni pri kapitanu! Ti si fante, seveda si, imeniten deček kakor le mogoče. Opazil sem to takoj, ko si prišel notri.

tam Srb. Kar se tiče Makedonije in evropske Turčije, so pač vsi poslanci, oziroma kandidati, katerikoli narodnosti ali veri prapadajo, naprednjaki kakor sploh v vseh provincijah, kjer je v večini neturška raja, torej v dobri polovici cesarstva. Leto 1909. nam na Balkanu prinese brezdvoma novih, usodnih dogodkov.

Shod poštnih uradnikov na Duna'u.

Dunajski poštni uradniki so imeli v nedeljo shod v ljudski dvorani (Volks-halle), ki je bila natlačena polna. Navzočih je bilo tudi mnogo uradnic. Deželna glavna mesta so bila zastopana po delegatih. Gostje so bili na shodu župan dr. Lueger, državni poslanci princ Liechtenstein, Prochazka, Glöckel, Seitz, prof. Schmied. Trgovinsko ministrstvo so zastopali sekcij-ski svetnik dr. pl. Pachner, ministrski svetnik Szabo in višji poštni svetnik pl. Winkler.

Ko je vstopil dr. Lueger, so ga zborovalci burno pozdravili. V svojem govoru je naglašal, da je prepričan, da bo uradništvo mirno razpravljalo o svojih zadevah, ter da upa, da se opravljene zahteve uradnikov tudi izpolnijo. On si hoče prizadevati na vso moč, da se stanje uradništva že enkrat zboljša. Ker so volitve minile, mu menda nihče ne bo očital, da hoče s svojo obljubo loviti glasove. (Veselo.) Zato pa izraža obljubo po volitvah in uradništvo bodi uverjeno, da bo storil, kar obeta. (Viharno odobravanje.)

Predsednik društva poštnih uradnikov, kontrolor Fibich, ki je predsedoval shodu, je predvsem poročal o odškodovalni obveznosti ter zahteval, naj bi državni zbor sklenil zakon, glasom katerega nedolžnim uradnikom ne bo treba povračati zgub. V Lvovu se je pripetilo, da je tat ukradel uradniku v uradu 2000 kron. Tatu so prišli in zaprli, uradnik pa je moral zgubo vrniti. Porabil je v to doto svoje žene. Šele vsled posredovanja trgovinskega ministrstva in po prošnji do cesarja je dobil denar vrnjen. Pristojbine za večje delo so prava sramota. Uradniki so mnogo na slabšem, nego so bili poprej, ko se je plačevalo nadure. Govornik je zahteval, da naj poštna uprava nemudoma prične razredne poštne urade spreminjati v erarne. Nastavljani 16 let starih pomožnih uradnikov (oficijantov) utegne postati katastrofalno. V slučaju vojne mora biti na razpolago dobro izvežbano uradniško osebje. Končno je pozival uradništvo, naj je edino in se združuje v organizacijah.

Oficijal Doležal o avancementu. V tem oziru je nastala stagnacija; napredovanje se je od leta 1898 poslabšalo. Predlagal je resolucijo, naj se uvede časovni avancement in po en letnik 11. in 10. razreda izjemoma čez normalno število pomakne višje.

Asistent Eisler je poročal o službeni pragmatiki ter zahteval osebne komisije. Nato so bile soglasno sprejete resolucije glede odškodovanja zgub brez krivde, glede ustanovitve perzonalnih komisij in uvedbe službene pragmatike, nakar je bil shod zaključen.

VILJEMOVE NERODNOSTI IN CASABLANŠKA AFERA.

Ameriška revija »Century Magazine«, ki je nameravala v decemberski številki objaviti nek intervju nemškega ce-

Vendor kaj sem mogel storiti s tem starim lesom, s katerim šepam? Ako bi bil zdrav, bi ga bil vjel na mestu sam ter mu že pokazal; gotovo! Toda sedaj —

Nato pa je kar nenadoma prenehal in njegova usta so se zaprla, kakor da bi se bil nekaj spomnil.

»Ceha!« je zavpil potem. »Trikrat rum! Razlomi moj les, ako nisem pozabil na svojo ceho!«

In zgrudil se je na klop in se smejal. Tudi jaz sem se začel smejati in smejala sva se skupaj, tako da je odmevala vsa gostilna.

»Oj, kako imenitno staro morsko tele sem!« je dejal navsezadnje ter si brisal svoja lica. »Ti in jaz se bodeva dobro razumela, Jakec. Sedaj pa se pripravi na pot. Tako ne pojde. Dolžnost je dolžnost tovariši. Jaz denem na glavo svoj stari trioglati klobuk in pojdem s teboj do kapitana Trelawneya, da mu sporočim ta dogodek. Kajti vedi, mladi Hawkins, stvar je resna, in niti ti niti jaz se nisva obnašala tako, da bi se mogla drzniti zahtevati zaupanja. Ti tudi ne, praviš; nisi razumen — nobeden izmed naju ni. Vendar, preklicano, to je bila slaba šala z mojo ceho!«

In zopet se je začel smejati in sicer tako presrečno, da sem se zopet čutil primoranega pridružiti se njegovemu veselju, četudi nisem razumel šale tako kakor on.

sarja z ameriškim žurnalistom Habe, je na prizadevanje nemške in ameriške diplomacije rokopolis in formo uničila, vzlic temu pa kroži že nekaj stavskih odtisov med odličnimi osebami. V tem intervjuu cesar Viljem grdo zabavlja Edvardu angleškemu ter zaničljivo kritikuje postopanje Anglije, torej čisto nasprotno tistemu Angliji prijaznemu stališču, ki ga je Viljem označil v »Daily Telegraphu«.

V Berlinu se vrši veliko socialističnih shodov proti »osebnemu regimenu«. V Monakovem so celo na kraljevskem dvoru na Viljema ogorčeni in zahtevajo, da se takoj skliče odsek zveznega sveta za zunanje zadeve.

Spor s Francijo še ni rešen. Franco-ski poslanik v Berlinu, Cambon, in Kiderlen-Wächter, ki zastopa državnega tajnika Schöna, se še nista soprazumela.

ANGLIJA IN RUSIJA V PERZIJI.

Šah Mohamed-Ali je v svojem taborišču v Bagešahu sklical plemenitaše, duhovnike, trgovce itd. in jih prisilil, da so podali izjavo, da se ustava ne sme nanovo vpeljati, ker je nasprotna »svetim zakonom in volji ljudstva«.

Šah torej ne bo dovolil ustave. Proti ustavi delata pred vsem Anglija in Rusija, ki se pripravljata, da Perzijo med seboj razdelita. Šah je popolnoma v oblasti ruskih generalov Ljakova, Šobšola in Bogodur-Kana ter angleškega poslanika.

Rusija bi bila rada pod pretezo preteče nevarnosti za ruske podanike v Perziji udrla, pa jo Anglija zadržuje, ker bi to javno mnenje v Angliji zelo razburilo. Mogoče se mogočni državi ravno zaradi Perzije sporečeti. Zdaj še delata popolnoma sporazumno. Tebris je še v rokah revolucionarcev, ki hočejo ustavo.

ANGLIJA PRVA POMORSKA DRŽAVA.

London, 7. nov. Glavni tajnik za Irsko, Birell, je imel v Brightonu govor, v katerem je rekel, da mora Anglija imeti najmočnejšo floto na svetu kakor instrument miru. Obžaluje, da se govori o Nemčiji, ko se razpravlja o flotnem programu; Anglija mora graditi ladije, ne glede na to, obstoja li kaka Nemčija ali ne, ker to zahtevata zgodovinski položaj in zelo razsežna trgovina angleška.

Izpred sodišča.

Vzklicne razprave.

Včeraj popoldne ob 4. uri se je vršila še ena vzklicna razprava. Julij Kralj, brivski pomočnik, je bil pri okrajnem sodišču oproščen obtožbe, da bi bil klical orožnikom »svinje«. Odločno grajamo, ker se niso predstavili v slovensčino uradni spisi. Trenz naglašja, da je prvi sodnik premalo uvaževal izpoved orožnika Šeška. Zagovornik dr. Furlan pravi, da je Šešek drugače izpovedal v preiskavi, drugače pri razpravi in zopet drugače pri konfrontaciji z ostalimi pričami. Dvorni svetnik Pajk proglasi razsodbo, da vzklicni senat potrja oprostilno razsodbo okrajnega sodišča.

Štajerske novice.

Š »Narodna stranka« za kompromis. Na 2. rednem glavnem zboru »Narodne stranke« v Celju, 8. t. m., se je sklenila na predlog Kukovca sledeča resolucija: »Uvažujoč, da tvorijo slovenski poslanci v deželnem zboru štajerskem vsled krivičnega volivnega reda le neznatno manjšino, katera more nasproti združenim nemškim strankam le s složnim in odločnim nastopom varovati najnujnejše koristi prebivalstva v narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru, smatra glavni odbor narodne stranke kot slovenskemu narodu najkoristnejše, da vse obstoječe politične struje pošljejo v deželni zbor dogovorno najsposobnejše politike kot poslance. Glavni zbor narodne stranke soglasno izraža, da ljudstvo brez ozira strank v pravičnem razumevanju položaja v pretežni večini sedaj ni naklonjeno medsebojni volivni borbi slovenskih strank. Zato se izvrševalnemu odboru naroča stopiti z odborom kmečke zveze v Mariboru z ozirom na sklep zaupnikov te stranke z dne 29. oktobra t. l., takoj v dogovor zaradi častnega kompromisa za volitve v deželni zbor. Ob enem se naroča izvrševalnemu odboru, da pravočasno skliče v vsakem slučaju zbor zaupnikov narodne stranke, ki bodo o nadaljnjih korakih končno sklepali.« — Kot ne ravno primerna ilustracija k temu dejstvu služi to, da so na taistem zboru pridno zabavljali proti »klerikalcem«, s katerimi iščejo kompromisa.

Š V izvrševalni odbor »Narodne stranke« za štajersko so bili na glavnem zboru stranke 8. t. m. izvoljeni sledeči gospodje: predsednikom dr. Vekoslav Kukovec, podpredsednikom dr. A. Božič in župana Šinko in Širca, v odbor pa Anton Mahne, posestnik v Trnovljah, E. Slanc,

nadučitelj v Petrovčah, Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju, Ludovik Černej, nadučitelj v Grižah, Martin Ocvirk, posestnik v Vel. Pirešici, Vekoslav Spindler, urednik v Celju, dr. Janko Serbec, zdravnik v Celju, Jos. Božič, posestnik v Zabu-kovju, Andrej Oset, posestnikov sin iz St. Jurja ob južni železnici, dr. Gv. Serbec, kaz. zagovornik v Celju, Juro Naglav, paznik v Trbovljah, dr. Karol Kodermann, odvetniški koncipijent v Ptuj, Ivan Malus, ekonom na Bizeljskem, Janko Lesničar, urednik v Celju, Viktor Glaser, lesotržec in župan v Smolniku, Avgust Drukar, notar v Gornjemgradu, Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celju in Miloš Stibler, zadržni potovalni učitelj v Celju.

Š Nemško dijaštvo v Gradcu je te dni od hiše do hiše nabiralo za nemške narodne namene in je nabralo v Gradcu v par dneh nad 7000 kron.

Š Za načelnika okrajnega zastopa konjiškega je izvoljen g. Franc Possek.

Onevne novice.

+ »Slovenskemu Narodu« ni prav, da sta v zastopstvo pokojninskega zavarovanja v Trstu imenovana izmed kranjskih Slovencev v e š č a k a dr. Krek in Silvester Skerbinec. »Narod« pravi, da je to maslo barona Schwarza. Da bo dr. Krek odličen zastopnik slovenskih zavarovancev, nam ni treba povdarjati, zato se nam »Narodovo« godrnjanje zdi popolnoma odveč in je le izbruh najnižjega strankarstva in le dokaz, da pri »Narodu« celo pri takih zadevah ne morejo biti stvarni. Kar se pa tiče g. Silvestra Skerbinca, je stvar ista. Kolikor je nam znano, tudi pri imenovanju g. Skerbinca ni nikakega »Schwarzevega masla«, ampak je bil g. Silvester Skerbinec predlagan svoečasno od kranjske trgovske in obrtne zbornice, ki ga gotovo ni predlagala zato, ker je »klerikalec« ali liberalalec, ampak zato, ker res nekaj razume!

+ Vesele vest iz Beljaka. Nemški odvetniki v Beljaku ne znajo, oziroma nočejo znati slovenski. Zato pa z veseljem pozdravljamo novice, da se v kratkem naseli v Beljaku mlad slovenski odvetnik.

+ Šolska vest. Za suplentko na Igu je imenovana gdčna. Antonija Adamič, za suplentko v Domžalah pa gdčna. Ernestina Blaznik.

+ Za ravnatelja kočevske gimnazije je imenovan g. dr. Franc Riedl.

+ Imenovana sta stavbinska adjunkta gg. Karol Krivanec in Karol Orel za inženirja v državni stavbinski službi za Kranjsko.

+ Izvanredni občni zbor strokovnega društva papirnih delavcev se je vršil včeraj popoldne v »Društvenem domu« v Vevčah. Govorila sta gg. Jeriha in Iv. N. Gostinčar. Občni zbor je z navdušenjem in soglasno imenoval za častne člane gg.: državnega poslanca dr. Iv. Šusteršiča, državnega poslanca Jožefa Gostinčarja, duhovnega svetnika Brenceta in župana Dimnika.

+ Jasna beseda o »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Znano je, kako so nekateri preburni mladi akademiki pred dvema letoma na skupščini »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Bohinjski Bistrici vrgli kompromisno listo in, ker so slučajno imeli večino, zmagali s svojo listo. To nečuveno postopanje liberalnih mladeničev v družbi, ki bi morala biti vsem Slovincem skupna, je seve rodilo razpor v družbi in mnogi, ki so jo do takrat podpirali, so se ji odtegnili. Do danes vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« ni storilo ničesar, da bi se položaj izpremenil in da bi se začelo zopet skupno delo. Za zadnjo skupščino v Ptuj se sploh ni hotelo iskati za družbo kompromisa. Nečuveno je torej, če si upa glasilo vodstva »Družbe sv. Cirila in Metoda« »Branik«, tiste duhovnike, ki so odločno proti takim razmeram v družbi in ki to tudi odločno javno pokažejo, psovati za »nemškutarje«, nekoliko hinavsko pa je, če »Branik« v takem položaju, katerega so zakrivil izvestni ljudje in gav družbi še vzdržujejo, vzdihuje: »Kako se tuji vesele, da smo razdvojeni in razkosani.« Bodimo odkriti: Če menijo nekateri pri vodstvu »Družbe sv. Cirila in Metoda«, da bo dogodek 20. septembra mogoče izrabit na ta način, da bi morali mi molče priznati njihov strankarski naskok na družbo, se motijo. Skupno delo je mogoče le potem poštenega, odkritega kompromisa, katerega pa, in to konstatiramo javno, vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« ni iskalo in ga ne išče. Toliko v ravnanje vsem našim somišljenikom. Dokler ni točej vsled krivde sedanjega vodstva »Družbe sv. Cirila in Metoda« možnosti za pošten kompromis, toliko časa naj se ne računa tudi na naše podpore. Mnenja smo, da vsak, ki želi res pošteno skupno narodno obrambno delo, družbe sv. Cirila in Metoda ne bo podpiral toliko časa, dokler vsled krivde izvestnih faktorjev v njenem vodstvu ni možnosti za tako delo.

— **Naša izobraževalna organizacija.** V Retečah pri Škofji Loki se je 8. novembra vršil ustanovni občni zbor izobraževalnega društva. O namenu in pomenu društva je poljudno govoril gosp. Luka Smolnikar. Vpisalo se je takoj 45 udov, nato pa volil in konstituiral odbor.

— **Poštni urad na Krki** je dobil od c. kr. okrajnega glavarstva v Litiji ukaz, da mora zadržati »Slovenca«. Tako so smeli dobiti »Slovenca« od minolega četrtka šele v nedeljo in »Slovenca« št. 256 (od petka) šele v ponedeljek. Sedaj sme poštarica zopet redno oddajati »Slovenca«. Ali je tako ravnanje upravičeno? Nam se zdi, da je to postopanje uradna ilustracija verza: »Če teče kri, iz nosa teče«, ki ga je tako lepo uglasbil g. Parma.

— **Iredenta v Pulju.** Nedavno so bili po puljskih zidovih razobešeni veleizdajalski proglaš, ki so žalili cesarja in člane cesarske družine, pozivali ljudstvo k revoluciji in vojake k desertaciji. Laški listi so obrekovali Hrvate, češ, da so oni dali tiskati te proglaš, da bi s tem škodili Italijanom in njihovim težnjam. Sedaj pa je državna policija izsledila in zaprla krivce, same mlade iredentovce. Nadebudni mladici so: farmaceut Vidali, Henrik Volker in Ivan Grion, uslužbenca mestne užitnice, Aleksander Trani, diurnist na magistratu, dijak Karlo Decarli in Franc Vidulich, mehanik v arsenalu.

— **Sibirija v Vipavi!** V Vipavi je včeraj medlo in snežilo kakor v Sibiriji.

— **Drag kandidat.** Iz Krškega smo dobili: »Slavno uredništvo! V smislu § 19. tisk. zak. zahtevam, da sprejmete sledeči popravek radi novice v vašem cenj. listu z dne 7. oktobra 1908., št. 257., pod »Volivni shodi«: Ni res, da sem hotel kandidirati, ampak res je, da nisem mislil in ne kandidiram na Kranjskem nikoli več, če bi me prav vse stranke postavile in še povrh 200.000 kron na leto plačale. — Z odličnim spoštovanjem Janko Stare, c. kr. davčni asistent.« — Mi smo vedno mislili, da je g. Stare pripravljen cenejše »delati za ljudstvo«.

— **Smrt v tujini.** V Garret, Pa., je umrl 27 let stari Anton Kopitnik, doma iz župnije št. Rupert na Dolenjskem. — V Waukeganu je umrla Slovenka, gospica Ana Šusteršič, članica ondotnega slovenskega pevskega in dramatičnega društva »Ljubljanska«. — V jami se je zadušil v Frontenacu, Kansas, Slovenec Fran Mak iz št. Jurja na Spodnjem Štajerskem.

— **Za pogorelce v Črnem vrhu** je deželni odbor naklonil 2000 K podpore.

— **Umrl** je v Klečah bivši posestnik in mesarski mojster g. Fran Gostinčar, star 74 let.

— **Državna policija v Pulju** prične poslovati s 1. decembrom t. l.

— **Neverjetna predrznost c. kr. deželnega šolskega sveta.** Po štirih mesecih, odkar je sankcioniran zakon o učiteljskih plačah, so istrski učitelji vendar že enkrat dobili sedaj dekrete. Toda nezaslišano je, da se je deželni šolski svet pri tem osmelil vsa imena učiteljc in učiteljev poitalijanciti. Naša znamenja za č, ć in ž so povsod izpuščena, končnica ič in ič je vselej pisana ich. »Omnibus« ima prav, ko priporoča, naj bi učiteljstvo te falzifikate vrnilo.

— **Obsojen** je bil v Zagrebu vseučiliščnik Juriša, ki je oklofutal sekcijskega šefa Cernkoviča, na pet mesecev zapora.

— **Dosedanji poveljnik 17. pešpolka J. Botič** se je v soboto poslovil od 17. pešpolka in odšel na svoje novo mesto brigadirja 3. gorske brigade 15. vojnega zbora v Nevesinju v Bosni.

— **Steklina epidemična.** Slučaji pasje stekline na Kranjskem ponavljajo se v tako nenavadnem številu, da je ta kužna bolezen dobila prav epidemični značaj, vsled česar se mora javnost znova opozoriti na pretečo nevarnost za ljudi in živali. Posebno okužen je krški okraj, kjer se je do sedaj pripetilo že 14 slučajev stekline in sicer 13 pri psih in 1 pri prašičih; od steklih psov ogriznenih je 16 oseb v tem okraju, od teh jih je 11 na Dunaju, kjer jih v Rudolfovih bolnici cepijo po Pasteurjevem načinu. V novomeškem okraju so se pojavili že 4 slučaj in sicer 3 pri psih in 1 pri mački, ogriznena so tri osebe, ki so poslani tudi na Dunaj h cepitvi. V litijem okraju doglala sta se do danes dva slučaj pri psih, oseba ni nobena poškodovana. Baje se je pojavil tudi v ljubljanski okolici nov slučaj. Vsekako treba občne pozornosti na pse in mačke, predvsem pa strogega izpolnjevanja oblastvenih odredb od vsakega posameznega posestnika psov in mačk, ker vsakdo je odgovoren za vse posledice mogoče velike nesreče pri ljudeh in živalih. Obžalovanja vredno je, da ljudem večkrat ni mogoče vzbuditi odgovornosti in vesti, ker se jim ne dá povedati tudi velike nevarnosti za življenje in zdravje samega sebe in pa vseh drugih ljudi in živali v bližini in daljni okolici. Slu-

čajni stekline pojavljajo se tudi v naših sednjih okrajih, tako v političnem okraju Brežice (6 slučajev), v Samoborskem okraju Jaska na Hrvaškem in ako ljudje sami ne bodo sodelovali pri zatiranju te strašne bolezni, bodo se gotovo širili slučaji tudi po do sedaj neokuženih krajih.

— **Sola v Dobropoljah** se je zaprla zaradi nalezljive bolezni. Bil je že skrajni čas. Umrlo je v par dnevih že osem otrok in obisk šole je bil najslabši. V ponedeljek je bilo v vseh šestih razredih le 16 otrok.

— **Novo mesto na Kranjskem.** Postojnska občina je vložila prošnjo na najvišje mesto za podelitev imena »mesto« o priliki cesarjevega jubileja.

— **Finančni pazniki.** Prestavljeni so: finančni pazniki Pavel Straus iz Novega mesta v Idrijo, Ignacij Hodnik iz Kranja na Jesenice, Franc Zajc iz Jesenic v Kranj. Odpuščen je na lastno prošnjo finančni paznik Jožef Hauptmann.

NOVE DEMONSTRACIJE NA SUŠAKU. ZA ETBINOM KRISTANOM ARETIRAN TUDI SOCIALNODEMOKRATIČNI VODJA DEMETROVIČ.

Tudi nedeljski socialnodemokratični shod na Sušaku so orožniki razgnali z nasajenimi bajonetami. Vodja socialnih demokratov Demetrovič, ki je prišel iz Zagreba, da govori namesto v soboto na Sušaku aretiranega Etbina Kristana, je bil tudi aretiran. Reški »Novi List« poroča, da sta Kristan in Demetrovič v zaporu odklonila vsako hrano. Kristan že od preteklega sobote ni nič jedel. Tisti, ki so ga videli, pravijo, da je silno bleđ. Včeraj zvečer so bile na Reki velike socialnodemokratične manifestacije. Nekateri Lahoni so napadli nekaj delavcev, ki so peli hrvaški. Dva delavca sta bila pozneje aretirana, ker sta pela hrvaški. Delavstvo grozi z generalnim štrajkom na Sušaku in na Reki.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje.** Opozarjamo na današnje javno predavanje g. dr. V. Pegana: »Iz življenja zločincev«.

lj **Delavski shod v »Slovenski krščansko-socialni zvezi«** je bil v nedeljo nepričakovano dobro obiskan. Govoril je gospod državni poslanec J. Gostinčar o sedanjem političnem položaju in o splošni zavarovalnici. Slušatelji so z zanimanjem sledili govornikovim besedam. Nato se je oglašil k besedi č. g. župnik Kalan, ki je izrazil svoje veselje nad dobrim obiskom, ter priporočal vsem navzočim, naj z vso vnemo delujejo, da se krščansko-socialno gibanje v Ljubljani zopet poživlji. Vsi so z glasnim odobravanjem pritrdili govornikovim besedam in obljubili, da se gotovo udeležijo prihodnjega zborovanja v nedeljo, 15. t. m., ob pol desetih dopoldne. — Pri tej priliki opozarjamo somišljenike, da se vrše vsa naša zborovanja v dvorani S. K. S. Z., ne pa v dvorani hotela »Union«.

lj **Sestanek abstinentov** in vseh prijateljev ter somišljenikov tega gibanja se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob 7. uri zvečer. Predava g. Iv. Podlesnik.

lj **25letnica dela.** V soboto je »Katol. tiskovno društvo« slovesno proslavilo 25letnico, odkar g. Ivan Komar deluje v tem podjetju. Opoldne je pozdravil v dvorani za stavce g. Komarja društveni odbor, na čelu mu g. prelat Kalan, vodstvo »Katoliške Bukvarne«, knjigovoznice in uredništvo »Slovenca« ter mu izročil časten dar z zagotovilom, da tako zvestega dolgoletnega uslužbenca odbor nikdar ne bo pozabil. Č. g. prelat Kalan je povdarjal, da je g. Komar stal ob zibelki »Katol. tiskovnega društva«, stal ob njega mladeniški dobi in sedaj v novi palači. Bog vsega mogočnega, ki je doslej slavljenca pri delu podpiral, naj ga tudi v bodoče blagoslovlja! — Gospod jubilar se je ginjen zahvaljeval odboru in vsem, ki so ga prišli proslaviti. — Zvečer ob 8. uri so priredili stanovski tovariši v »Katoliški tiskarni« g. Komarju pri »Novem svetu« lep časten večer. Tovariši Iv. N. Gostinčar je napil g. Komarju v imenu stanovskih tovarišev, nakar se je izročila gosp. Komarju krasna doza za cigarete. V imenu tiskarskega društva je napil jublantu g. Werzak. G. jubilar se je pristrčno zahvalil vsem tovarišem za ljubezen in spoštovanje, ki ga goje tovariši do njega. Večer pa je močno povzdignil ad hoc sestavljen kvartet, ki je neumorno cel večer prepeval. Tako se je završil ta slavnostni dan na čast jublantu, pa tudi na čast osebju »Katoliškega tiskovnega društva«. Velezaslužno delo slavljenčeve naj bo vsem sijajen vzgled, gospodu slavljenču pa želimo, da bi še dolgo, dolgo vrsto let v sreči in zadovoljnosti bil ohranjen nam in svoji velespoštovani rodbini!

lj **Martinova.** Jutri zvečer se vrši v vinski kleti »Union« koncert »Slovenske

Filharmonije«, združen s pojedino Martinovke goske.

lj **Nemško pivo.** Dozdeva se, da mislijo nekateri ljubljanski gostilničarji, da še ni dovolj nemškega piva v Ljubljani. V tem času, ko bijemo trdi boj na polju gospodarske samoosvojitve, začeli so nekateri gostilničarji na tihem točiti pivo neke nemške tovarne iz Gor. Koroške. Piva je dovolj na razpolago pri slovenskih pivovarnah, in dotičniki naj nikar ne mislijo, da se jim bode posrečilo vpeljati mesto »Koslerja« pivo nemške koroške pivovarne.

— **Pivo iz meščanske pivovarne v Budejovicah je nemško.** To prizna nemško-nacionalno glasilo »Budweiser Zeitung«, deutsches Parteiblatt für Südböhmen v svoji 83. številki z dne 23. oktobra t. l. v sledeči notici: »Vsi češki listi, najbolj pa »Budivoj« (češko-narodno glasilo v Budejovicah. Op. uredn.) so stransko razburjeni, ker je nemška meščanska pivovarna v Budejovicah povodom Jožefove slavnosti razobesila črno-rdečorumen (frankfurtarico) zastavo. Ta čim je bil vendar popolnoma pravilen, ker samo Nemci to pivo pijejo. In tem nemškim odjemalcem nasproti, bila je pivovarna dolžna nemško zastavo razobesiti. To pa tembolj, ker Čehi proizvode tega zavoda bojkotujejo.« — No, gospod Tomažič v Spodnji Šiški, kaj pa Vi pravite k temu?

lj **Umrl** so: Uršula Makovec, zasebnica, 83 let, Kladezne ulice 18; Ivan Lanišek, gostač, 75 let.

lj **Koncesijo za prodajo in nakup posestev** je dobil gosp. Albert Dergane v Ljubljani.

lj **Huda dragonca.** Ko so sinoči štirje fantje v neki gostilni v Trnovem prepevali, sta jih dva dragonca nahuflila, da morajo molčati. Nato je pa eden potegnil sabljo in začel z njo po gostilni rogoviliti. Ker so gosti zapustili gostilno, sta šla tudi dragonca ven. Dragonec je potem še zunaj tolkel s sabljo po ograjah in strešnih žlebovih toliko časa, da je prišla vojaška patrulja in oba aretovala.

lj **V kavarni »Leon«** je danes zvečer in ponoči koncert ljubljanskega seksteta na lok.

lj **Neusmiljen hlapec.** Predvčerajšnjim nista mogla v Vegovih ulicah dva konja izpeljati voza, kar je hlapca tako razkačilo, da je prijel bičevnik na drobnem koncu in tako udrihal po konjih, da se je bičevnik razcepil.

lj **Aretovan** je bil 49letni Peter Stankovič iz Žakarja na Hrvaškem, ker je pripeljal v Ljubljano tri še vojaški dolžnosti podvržene fante, hoteč jih spraviti v Ameriko. Predno je pa to zamogel storiti, ga je prijel reka pravice. Stankovič je imel pri sbi 930 K denarja, katerega so mu bili dali mladeniči, da bi jim kupil vozne listke. Oddali so ga sodišču.

lj **Fijakarske tarife v Ljubljani** je občinski svet podražil podnevu za 21 odstotkov, ponoči za 40 odstotkov. Navadna enovprezna vožnja stane po mestu podnevu 80 vin., ponoči 1 K, dvovprezna podnevu 1 K, ponoči 1 K 20 vin. Pri daljših enovpreznih vožnjah se zaračuna prve četrt ure podnevu 70 vin., ponoči 80 vin., dvovprežno podnevu 90 vin., ponoči 1 K 30 vin., vsak nadaljni četrt ure se računa enovprežno podnevu 50 vin., ponoči 60 v., dvovprežno podnevu 60 vin., ponoči 90 v. K kolodvorom in nazaj: na južni kolodvor enovprežno podnevu 1 K, ponoči 1 K 30 vinarjev, dvovprežno podnevu 1 K 30 v., ponoči 1 K 80 vin., k državnem kolodvoru enovprežno podnevu 1 K 10 vin., ponoči 1 K 40 vin., dvovprežno podnevu 1 K 60 v., ponoči 2 K. K kolodvoru dolenske železnice enovprežno podnevu 1 K 20 vin., ponoči 1 K 50 vin., dvovprežno podnevu 1 K 60 vin., ponoči 2 K. K pokopališču pri sv. Krištofu enovprežno podnevu 80 vin., ponoči 1 K 10 vin., dvovprežno podnevu 1 K, ponoči 1 K 40 vin. K pokopališču pri sv. Križu podnevu enovprežno 1 K 60 vin., ponoči 2 K 80 vin. Za vožnjo k pogrebom za tja in nazaj enovprežno 3 K, dvovprežno 6 K. Za prtljago na kozlu je plačati takso 30, oziroma 40 vinarjev. Tudi pristojbino na mitnici mora plačati tisti, ki se vozi. V vsakem vozu mora biti tiskan tarif. Nočni čas je pozimi od 1. oktobra do 1. aprila od 7. ure zvečer do 7. ure jutraj, poleti od devete ure zvečer do sedme ure jutraj.

lj **Javna pritožba.** Plinarna na Resljevi cesti ima velikanskega psa. Ta hodi v spremstvu majhnega psička brez gospodarja po mestu. Mali njegov tovariš se zaganja v vsacega drugega psa in mu ne dá miru. Umerno, da se napadeni brani nadlegovalca, a če se to zgodi, je veliki pajdaš takoj pripravljen energično mu pokazati zobe, in situacija postane kritična tudi za pasante. Zahtevamo sploh v interesu varnosti, da se veliki psi ne puste brez gospodarja prosto letati po mestu. Samim sebi prepriščeni lahko napravijo

veliko nesrečo. Občinstvo ima pravico zahtevati, da se ga ne izpostavlja taki nevarnosti. Gospodarji takih psov naj jih imajo pri sebi, nikakor se jih pa ne sme pustiti na ceste same, in tudi ne v spremstvu druge osebe, katero gotovo tako ne ubogajo, kakor gospodarja. Ako jih pelje druga oseba na cesto, naj jih ima na vrvi. To vprašanje je gotovo del cestno-policijskega reda, in ureditev tega vprašanja v modernem mestu neobhodno potrebna.

lj **Ljubljanska električna železnica** vozi zdaj, ko je padla mala peščica snega, zelo neredno. Misli se splošno, da so temu vzrok slabe razmere po ljubljanskih cestah, ki so zares skandalozne, a temu ni tako. Pač pa je pravi vzrok neredne vožnje električne, ker je dovajala mestna elektrarna premalo toka, zakaj, nam ni znano, ugibati pa nočemo. Pomanjkanje elektriškega toka je povzročilo, da je vozil danes neki voz električne od južnega kolodvora do »Evrope« četrte ure, peš pa prideš v petih minutah. Da pa imamo v Ljubljani zdaj vzor »plundro«, kakoršne bi ne smelo biti, je nekaj tako samoumljivega, da se že več ne spodtikamo ob tem. Kadar ustanovi ljubljanska občina kakšno medaljo, gotovo dobi prvo Tiček vsled zaslug, ki si jih je pridobil glede na gojitev prahu, blata in snega po ljubljanskih cestah, drugo pa tisti, ki povzroča vsled pomanjkanja elektriškega toka četrtturne vožnje od južnega kolodvora do »Evrope«.

Razne stvari.

Velikanski viharji so divjali predvčerajšnjim na Portugalskem. V okraju Branka je vihar popolnoma porušil več hiš. Mnogo ljudi je mrtvih, na tisoče mrtvih živali leži na poljih. Ponesrečencem ni mogoče poslati pomoči, ker so porušeni mostovi.

Zeppelinov zrakoplov na severni tečaj. Prijatelj grofa Zeppelina nameravajo zbrati sredstva za zrakoplov, ki naj bi prihodnje leto poletel na severni tečaj.

Škrlatinka v Črnovicah. V Črnovicah je zadnje dni zbolelo nad 70 otrok na škrlatinki; nekaj jih je umrlo. Ker je bolezen epidemična, so v ponedeljek, 9. t. m., zaprli vse črnoviške šole.

Zanimiv konkurs. Okrožno sodišče v Hebu je otvorilo stečaj nad rudniško zadružno Schönfeld-Schlaggenwald. Rudnik izdeluje kositer. Društvo ima sedež v Londonu. Pasiva znašajo pol milijona kron. Glavni upniki so avstrijske banke in tovarne strojev.

Novo sredstvo proti pijačevanju je iznašla ameriška policija. Policaji spravijo vsakega pijanca, ki ga dobe na ulicah, na policijski urad, kjer ga takoj fotografirajo, nato pa vržejo pijanca v ječo. Drugo jutro pokažejo iztreznencu fotografijo, da vidi, kakšen je bil, ko je bil pijan. Taka fotografija učinkuje baje tako uspešno na človeka, da se v bodoče varuje pijačstva.

Novorojenčka z doračeni zobovjem je te dni porodila v Klosterneuburgu neka Ana Schmidt. Otrok je popolnoma zdrav.

Častniški sluga hoče soprogo svojega stotnika umoriti. Anton Šip, častniški sluga pri stotniku mestnega poveljstva Henriku Knezu v Holešovicah, je imel oditi k svoji četi v Prago. Dne 9. t. m. pa je napadel stotnikovo soprogo z odprto britvijo. Potem si je prerezal vrat ter skočil skozi okno na dvorišče. Težko ranjenega vojaka so prenesli v garnizijsko bolnišnico. Vzroki napada še niso pojasnjeni.

Potresi na severozapadnem Češkem pojemajo. V Ašu so čutili v nedeljo predpoludne dva lahna sunka, v mestu Fleissen pri Hebu pa v ponedeljek jutraj enega. Na bavorski strani je zemlja že od petka mirna. Tudi v Pragi so opazili v četrtek potres. V nekaterih krajih je ljudstvo silno prestrašeno, dviga svoje hranilne vložke in se izseljuje. O vzrokih potresov so učenjaki različnega mnenja. Nekateri jih pripisujejo vulkaničnim prikaznim. Drugi pravijo, da se drobi globoko v zemlji plast skrilavca.

Knez Eulenburg je na smrtni postelji. Izdal je nalog, da se po njegovi smrti izdado njegove memoare, ki obsegajo vladno dobo cesarja Viljema II.

Dunajski rokovnjači in brezžični brzojav. Te dni so v okrajnem zastopu Favoriten na Dunaju razpravljali o varnostnih naredbah. Šlo se je za to, da bi se zopet ustanovilo redarstveno postajo v Herzgasse, ki so jo nedavno opustili. Ker je v okolici še mnogo nezazidanih zemljišč, se tu radi shajajo razni mračnjaki in je celo za odrasčene nevarno, če se upajo na ulico, za ženske in otroke pa tembolj. Ti rokovnjači se sporazumevajo z neke vrste brezžično telegrafijo. Kedar so tovariši »na delu«, stoje opazovalci na vogalih ulic, in ko se približa redar, prižge opazovalec žgalico, za njim drugi in

tretji, podobno kakor so naši predniki kresovi, ki so jih zažigali na vrhah, naznanjali sosedom prihod Turkov. Umetnost tega brzjavljenja je že precej razvita; večinoma rabijo bengalske vžigalice, in vsaka barva ima drug pomen. N. pr. rdeča barva pomeni: dva redarja sta krenila v desno ulico itd.

POMNOŽITEV AMERIŠKEGA VOJNEGA BRODOVJA.

Iz New Yorka poročajo, da bo prva akcija novega predsednika Združenih držav pomnožitev ameriškega brodovja za več nego polovico današnjega njenega stanja.

OD KUGE JE OZDRAVIL

v izoliranem paviljonu v bolnišnici svete Magdalene v Trstu mornar Devič, ki je nalezel strašno bolezen od podgan na Lloydovi ladji »Franz Ferdinand«. V bolnišnico so ga prepeljali 18. septembra skupaj z okuženim mornarjem Sponza, ki je pa po treh urah umrl. Devič je deset dni bil v skrajni nevarnosti, nakar pa se mu je jelo obračati na bolje. Zdravljenja sta vodila dr. Marcovich in dr. Giosefi, ki sta v limfi bolnikov takoj konstatirala prave kužne bacile (Jersin-Kitasato). Izolacija in profilaksa sta se vršili najvestneje, stregle sta bolnikoma postrežnici Krasnik in Rebec. Kužno bulo je končno kirurško odstranil asistent dr. Hirsch. Devič je bolnišnico že zapustil.

Telefonska in brzjavna poročila

JUGOSLOVANI PROTI SVOJIM NASPROTNIKOM.

Dunaj, 10. novembra. Dunajski listi imajo naslednje poročilo: Kakor poročajo iz jugoslovanskih parlamentarnih krogov, se je med voditelji obeh slovenskih strank že izvršilo odločilno približanje. Dotična posvetovanja so imela, kakor se zatrjuje, pozitiven uspeh in se torej sme smatrati kot stalno dejstvo, da se obe jugoslovanski stranki, ki sta se dosedaj v državnem zboru zbirali v različnih klubih, v prihodnji parlamentarni kampanji združita v taktiško enoto, v kateri bosta skupno nastopali. Novi jugoslovanski »blok« bi štel 37 članov, in jugoslovanski poslanski krog upajo z gotovostjo, da bo nova zveza zamogla koristiti avstrijskih Jugoslovancov ne le v parlamentu, marveč tudi nasproti vladi odločnejše braniti, nego je to bilo dosedaj mogoče.

BIENERTHOVE TEŽKOČE.

Dunaj, 10. nov. Bienenrth dalje obravnava s strankami, a je naletel na tolike težkoče, da je skoro izključeno, da bi mogel v roku, katerega mu je cesar dal, do jutri, sestaviti novo vlado. Parlamentarci, ki so konferirali z Bienenrthom, se izražajo jako skeptično in že dvomijo, ako bo Bienenrth sploh mogoče sestaviti parlamentarni kabinet. Ako se mu to do jutri zvečer ne posreči, tedaj pride na vrsto provizorični uradniški kabinet s sekcijskimi šefi na čelu. Baron Bienenrth bi potem nadaljeval svoje poizkuse vsaj tekom decembra odstraniti ovire in sestaviti parlamentarno vlado.

DR. ŠUSTERŠIČ PRI BIENERTHU.

Dunaj, 10. novembra. Danes ob 4. uri popoldne je Bienenrth imel daljšo konferenco z dr. Šusteršičem.

NEMIRI NA DUNAJSKEM VSEUČILIŠČU.

Dunaj, 10. nov. Danes dopoldne so se ponovili na tukajšnjem vseučilišču nemiri med židovskimi in nemško-nacionalnimi dijaki. Židovske dijakke, ki so zasedli rampo, so nemško-nacionalni dijaki porinili proč. Dijaki so se bili s palicami. Konečno je policija zasedla vhode na vseučilišče. Mnogo dijakov je ranjenih.

Dunaj, 10. novembra. Pri današnjih nemirih na vseučilišču je morala posredovati rešilna družba. Ranjenih je 50 dijakov. Baje je neki dijak obstreljen z revolverjem. Pri naskoku dijakov na rampo se je podrla balustrada.

NERESNIČNE SENZAČNE VESTI.

Sarajevo, 10. novembra. Vest »Matina«, da je nekaj upornih Bosancev razglašalo v zrak avstrijsko vojašnico v Konjici, je popolnoma izmišljena. V Bosni vlada popolni mir.

Pariz, 10. novembra. »Matinu« poročajo iz Cetinja, da so pri Spizzi avstrijski vojaki prekoračili mejo (?), da da so jih Črnogorci zapodili nazaj.

Krakov, 10. novembra. »Novi Reformi« se poroča, da je neki srbski vojak ustrelil na bosanski meji nekega avstrijskega vojaka od 10. polka.

Berolin, 10. nov. »Voss. Ztg.« poroča, da se je na avstrijsko-srbski meji čulo pokanje pušk in topov. V Plevlju menijo, da so Avstrijci zapodili srbske čete. (Vse te vesti, ki so 7. in 8. t. m. oddane, se vsaj dozdaj ne potrjujejo.)

OFICIELNI RUSKI GLAS.

Peterburg, 10. nov. Minister za zunanje zadeve objavlja, da konferenco zlasti otežujejo ugovori Turčije. Avstro-Ogrska še ni odgovorila, pa se odgovor te dni pričakuje. Pogajanja zaradi programa se normalno nadaljujejo.

AVSTRIJSKO-TURŠKI DOGOVORI RAZBITI.

Carigrad, 10. novembra. Avstro-ogrski poslanik je nadaljeval s Turčijo pogajanja glede na Bosno, ker pa je Turčija zahtevala, da prevzame Avstrija precejšen del turškega državnega dolga, so se za vedno razbila. Avstrija se na taki podlagi sploh ne pogaja.

SAMOUMOR UREDNIKA.

Praga, 10. novembra. Urednik »Bohemia«, Herman Capp, je skočil s Karlova mostu v Vltavo in utonil. Izvršil je samoumor, ker je glasilo čeških radikalcev »Češko Slovo«, priobčilo njegove dolgoce.

ČEDNE RAZMERE NA RUSKEM.

Peterburg, 10. novembra. Poleg že odpuščenih 13 admiralov bo odpuščenih še 8 admiralov in 117 drugih višjih funkcionarjev ruske mornarice.

Neuspevajoči otroci

se hitro zboljšajo, ako uživajo Scottovo emulzijo. Boljšanje se pokaže že pri rabi prve steklenice Scottove emulzije.

Scottova emulzija

je sladka kakor crème in jo radi uživajo in lahko prebavljajo. Scottovo emulzijo priporočajo zdravniki vseh dežel najtopleje.

Cena originalne steklenice :

2 K 50 vin.

: Dobl se v vseh lekarnah. :

Priprava le s to znamko — ribičem — kotgancijem znakom Scottovega razvoja.

Usojam si naznaniti slavnemu p. n. občinstvu, da sem prevzel staroznano

pekarno na Tržaški cesti števil. 4

od g. Ton ch. Posloval sem že v večjih mestih in se bodem potrudil sl. občinstvu postreči z najboljšim pecivom, kakor vsake vrste fino pecivo, beli in črni kruh, pravi rženi zdravični Kneipov kruh, češke rogličke in kolače, buhtelne in razno drugo pecivo.

Z odličnim spoštovanjem

J. Koten,

Tržaška cesta 4, v Ljubljani.

2926 2—1

Št. 14.091.

Razglas.

Dne 2. januarja 1909 ob 10. uri dopoldne se bo vršilo v deželnem dvorcu (Kongresni trg) XXI. žrebanje obveznic 4°. kranjskega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 9. novembra 1908.

2959 1—1

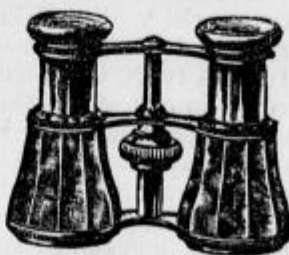
Prvi slovenski optični zavod

Podpisani priporoča svoj dobro urejeni optični zavod, kakorrazličnevrste naočnikov, ščipalcev, daljnogledov, toplomerov, zrakomerov itd. — Kot večletni sodelavnik v največjih optičnih zavodih sem si pridobil popolno tehnično izobrazbo v optični stroki, vsled česar si dovoljujem slavnemu občinstvu naznaniti, da

2953 3—1

prevzemam in izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela in popravila,

katera se izgotavljajo izključno v lastni delavnici, točno in po najnižjih cenah.

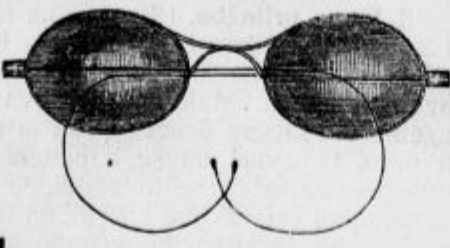
Naočnike in ščipalce po zdravniškem receptu.

— Ceniki brezplačno. —

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča

Fr. P. Zajec, optik

Ljubljana, Stari trg št. 26.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m. sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Puščina v 24 urah v mm
9	9. zveč.	732.0	1.1	sl. svzh	oblačno	
10	7. zjut.	36.8	2.1	sl. vzhod		2.9
	2. pop	38.2	1.9	sl. jug		

Srednja včerašnja temp. 1.4°, norm. 5.1°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 10. novembra.

Pšenica za april	12.70
Pšenica za oktober 1. 1909.	12.40
Rž za april 1. 1909.	10.60
Oves za april	8.25
Koruza za maj 1. 1909.	7.47

Efektiv: 5 dražje.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ljubljani

se prodaja

pod ugodnimi pogoji vsled bolezni. Poizve 2954 se pri upravnistvu „Slovenca“. 1—1

Zelo ugodna prilika!

Samo Slovencem!

Na Notranjskem prodam 2 hiši z gospodarskim poslopjem ob glavni cesti: prodajalno in gostilno, vrt, ledenico, kegljišče, verando 15 sob, 4 kuhinje, 2 kleti in 3 skladišča z inventarjem. Cena K 50.000, ugodni pogoji.

Ponudbe na »Sreča te išče«, poste restante, Spodnja Siška.

POZOR!

Slovenski peki!

Prodajam II. nadstropno hišo v Javorniku, Gorenjsko, blizu tovarne s pekarijo in pekovski opravo, 10 sob in 7 kuhinj, velik hlev za konje, več hlevov za prašiče, klet, vrt, travnik, hrib, poleg hiše velika parcela za zgradbo, letna najemščina za stanovanje K 1680 —, zelo pripravno za prodajalno. Cena K 26.000, pogoji ugodni Prodajam zaradi odpotovanja. Ponudbe na »Davorin«, Spodnja Siška, poste restante. 2951 1—1

Trgovina vina iz lastnega vinograda

Sv. Petra nasip 37 poleg jubilejnega mostu

prodaja pristno

goriško vino

iz Brd v steklenicah. Pristno

rebula 2956 3—1

po 32 v 1/2 litra in na debelo zelo po ceni.

Stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in vsemi pritliklinami se odda mirni stranki v Fiorijanskih ulicah za februar. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro »Stanovanje« 40. 2955 3—1

Kavarna!

V Sp. Šiški se bode dala s 1. sušcem 1909, lepa, povsem na novo in moderno opremljena kavarna z vsemi drugimi prostori in vrtom v najem. Natančnejša pojasnila daje g. Viktor Bolaffio, veletrgovina z vinom in žganjem v Sp. Šiški. 2960 3—1

Proda se posestvo

v prijaznem Spodnještajerskem mestu ob železnici. V hiši se izvršuje gostilničarska obrt. Zemljišča nad 6 orolov. Cena 18.000 K. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“. 2958 2—1

!Stojte! No smatrate

Ceres jedilno mast

iz (kokosovih orahov)

za najboljšo? „Ceres“ mast ni le naj-lajša in najčistejša, ampak tudi naj-cenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.

Javni protestni shod v Idriji.

Veliki so bili lepaki, mnogo je bilo vabljenja, navduševalne so bile besede, a vse skupaj ni užgalo nobenega ognja, kam šele ogorčenje! To je sklepen račun veličastno nameravane javne manifestacije, ker je vlada na predlog deželne odbora razpustila občinski odbor. Teden dni naprej so napovedovali, da bo protestni shod, ki naj se zvrši kar najveličastneje. Posebno se je trudil, da bi shod dobro uspel, deželni poslanec Gangl. Vabili so po hišah društvenike raznih društev. Ne bomo jih naštevati, ker zadostuje, ako omenimo, da so prosili celo članice ženske podružnice Ciril-Methodove družbe, naj pridejo na shod ter se udeležijo manifestacijskega obhoda, kakor bi strogo slovenska kulturna družba bila kaj prizadeta pri naših občinskih homatijah. Shod se je pričel po 9. uri zjutraj zahvalno nedeljo ter je bil na javnem trgu pred nekdanjim gledališčem. Sklicatelji so pričakovali velikanskih množic, a so videli presenečeni, da je prišlo komaj pol toliko ljudstva, kakor ga je bilo na Kopačevem shodu na istem prostoru. Vladni komisar je bil sam g. okrajni glavar.

Nekaj o shodu samem. Otvoril ga je poslanec Gangl. Za predsednika je bil postavljen bivši župan Šepetavec, njegov namestnik pa je bil bivši odbornik Uršič. Govoril je Gangl. Ponovil je zborovalcem znano stvar o čitalnici. Da ni pozabil »inkvizitorja« Jakliča, ni treba omenjati. Tudi dr. Šusteršič se mu je zameril, ker mu na dve pismi ni hotel odgovoriti, ampak šele na brzojavko. Največkrat je bil na vrsti pa Oswald seveda, ker je vložil ugovor proti njegovim in njegovih tovarišev nakanam. Obsodil ga je Gangl z vseh mogočih stališč: Z gospodarskega, ker bi bila imela občina 800 K čistega dobička na leto, če bi zidala čitalnico, s kulturnega, ker je zoper izobrazbo ljudstva, z moralnega, ker ljudstvo vznemirja. Nekaj lepega za krščanske socialce je pa le povedal. Pohvalil je namreč dunajskega župana dr. Luegerja, ki žrtvuje toliko ti-sočakov na Dunaju za ljudsko izobrazbo, in dr. Kreka, čegar zadnji govor v »Slov. kršč. soc. zvezi« je ponovil pri tej priliki, da bi pokazal, kako je Oswald ravno nasprotnih nazorov. Povedal je Gangl tudi, kako je prosil okrog, a zastoni. Z žalostnim glasom je tudi naznanil, da deželna vlada ni dovolila manifestacijskega obhoda, da bi moral biti pravzaprav vesel iz hvaležnosti, da mu je prihranjena ena blamaža. (Sploh je dokazal v vsem govoru Gangl, da ni diplomat. V svoji nevolji marsikaj izda, kar bi bilo bolje zamolčati. Naravnost veselost je vzbudil pri poslušalcih, ko je otroško nedolžno izpovedal, da bi danes čitalniško poslopje že stalo, če bi ne bil Oswald prišel tako zgodaj s počitnic!)

Drugi govornik je bil Anton Kristan iz Ljubljane, ki je vzel na piko zlasti gerenta Zazula, ki naj gre v davčni urad, če je zdrav, ne pa v občinski. Prišle so na vrsto tudi nune, Marijina družba in podobne stvari, ki so Kristanu tako pri srcu. Končno je bila sprejeta resolucija, da druge pomoči sedaj ni, nego, da se morajo izvršiti volitve v šestih tednih ter izvoliti isti odborniki, ki so bili v razpuščenem odboru. Zaključen je bil shod s klicem: »Živela socialna demokracija!« Gangl in nihče ni pristavil in »narodno-napredna stranka«. Tako je prijedral Gangl srečno v socialno demokracijo.

Na lepkih so sklicatelji prosili, naj ob slavnostni manifestaciji zapro svoje prostore vsi gostilničarji, trgovci in obrtniki. Odzvalo se jih je prav malo, kakor n. pr. Tinče, Andrej Primožič, Anton Kogej. Občno konsumno društvo ni zaprlo zunanjih vrat, gospa F. Lapajne je zaprla prodajalno, delikatesa, kjer se shaja napredna inteligenca na zajutrek, pa je bila videti odprta. Saj se pa res tudi marsikomu brez razlike strank čudno zdi, da napravljajo protestne shode proti ureditvi občinskega gospodarstva možje, ki z dokladami tako podpirajo občino kakor Gangl in Kristan. Gangl dobiva od občine nad 3000 K, ne plača pa doklad niti vinarja, Kristan pa še v Idriji ne biva več! Idrijski davkoplačevalci, ki vzdržujejo občino s svojimi dokladami, se bodo pač znali sami domeniti, kaj je potrebno v blagor domačega mesta.

Trgovec

s kavcijo išče službe kot **sotrudnik** ali **potovalec**, korespondent (slovenščine, hrvaščine, nemščine, laščine, ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Trgovec« upravnistvu tega lista. 2938 3-2

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora **obleke** in **površnike**, **zimske suknje** in **dežne plašče** za **gospode** in **dečke** kakor **najmodernejšo konfekcijo** za **dame** in **deklice**.

Konfekcijska trgovina **A. Lukič**

== Pred škofijo šte. 19. ==

2811 10

Največja svetlolikalnica in pralnica na Kranjskem

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 8

je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in zračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zliko.

:: :: Cene so znižane in nižje kot drugod. :: ::

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v štirih dneh oprano in zlikano.

Za številni obisk se priporoča velespoštovanjem

2239 18

A. ŠARC

Morebitne reklamacije naj se naznanijo naravnost meni. 2239

Odvetniška pisarna

dr. Iv. Šusteršiča

se nahaja odslej

2932 4-2

::: v novem domu :::

,Ljudske posojilnice'

na Miklošičevi cesti

tik za frančiškansko cerkvijo

nasproti hotela „Union“.

Uradne ure: od 8.—12. dopoldne in od 3.—7. popoldne.

SLIVOVKA

tropinoveo

kranjski brinjevo

p75 104-40

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Košarjeve pivovarne.

Trgovski sotrudnik

izvežban **manufakturst**, dobi stalno službo v neki tukajšnji trgovini. Ponudbe z referencami in fotografijo, ki se vrne, do (incl.) 14. novembra na upravo tega lista pod »Sotrudnik 1. januar«. 2949 6-2

Lepa prilika!

Dobra idoča trgovina z galanterijskim blagom, igračkami in raznovrstnimi potrebščinami se **takoj prodaja**. Pisma naj se blagovolijo odpošiljati na upravnistvo Katoliška tiskarne pod »Prihodnost«. 2921 2-2

Proda se dvonadstropna hiša

iz proste roke v prijetnem mestu na Gorenjskem tik župne cerkve. Zraven so 3 orali gozda, 2 orala travnika in nekaj vrta poleg hiše. V hiši je bila že 2930 trgovina. Vse je v dobrem stanu. — 3-2 Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

Nove skladbe

iz zaloge:

Katoliške bukvarne v Ljubljani.

Laharnar Ivan: Op. 5. **Pomladanski odmevi**. Pesmi za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. 2 zvezka po K 1'30.

Laharnar Ivan: Op. 8. **Gorski odmevi**. Zbirka moških zborov in četverespevov. II. natis. 2 zvezka po K 1'50.

Laharnar Ivan: Op. 10. **Planinke**. Za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. 2 zvezka po K 1'20.

Laharnar Ivan: **Gorske cvetlice**. Slovenski napipi za četvero in petero mešanih glasov. II. natis. P. K 1'50.

Laharnar Ivan: **Slovenska sv. maša**. Za mešani zbor s spremljavo orgel. II. natis. P. K 1'20.

Laharnar Ivan: **Šmarnične pesmi**. Za sopran, alt, tenor, bas. II. natis. P. K 1'20.

Laharnar Ivan: **Velikonočne pesmi**. Za mešani zbor. II. natis. P. 1'30.

Sattner P. Hugolin: Op. 10. **Slava Bogu**. Mašne pesmi za mešani zbor. Tretji pomnoženi natis. P. K 1'56., po gl. —40.

Foerster Anton: Op. 82. **Slovenska sv. maša v čast sv. Cecilije**. Za mešani zbor in samo-speve z orglami. II. pomnoženi natis. P. K 1'20.

Foerster Anton: Op. 100. **6 Marijinih pesmi**. Za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas). Prva zbirka Marijinih pesmi. P. K 1'80., gl. po K —40.

Foerster Anton: Op. 105. **Praeludium et post-ludium** na avstrijsko himno za orgle. V proslavo 60 letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. P. K —60.

Aljaž Jakob: **Mešani in moški zbori**. Dosedaj so izšli 4. zvezki po K —60. Vsebina IV. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Ujetege ptiča tožba; 2. Zakipl duša. b) Moški zbori: 3. Dneva nam pripelji žar; 4. Pri pogrebu.

Vsebina drugih zvezkov, je na ovitku IV. zvezka naznanjena.

Dalje priporočamo:

Zbirka ljudskih iger 7. in 8. zvezek. Vsebina:

Za moške vloge:

1. **Sinovo maščevanje** ali **Spoštuj očeta**. Igrokaz v treh dejanjih.

2. **Za letovišče!** Burka enodejanka.

3. **Občinski tepček**. Veseloigra v treh dejanjih. Za ženske vloge:

4. **Dve materi**. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih

5. **Nežka z Bleda**. Narodna igra v petih dejanjih

6. **Najdena hči**. Igra v treh dejanjih.

Cena K 1'60., s poštnino K 1'80.

Vsebina 5. in 6. zvezka je označena na ovitku

Nove razglednice v večbarvnem tisku na enstrani prostor za naslov in dopis na drugi strani pa

Podoba lurske Matere božje, ki se prikaže Bernardki. Cena za vsak izvod 6 vin., 100 izvodov K 5.—.

Podoba zlatomašnika papeža Pija X. Izvod 6 vin., 100 izvodov K 5.—.

Podoba Nj. Vel. ces. Franca Jožefa I. ob 60-letnici. Vsak izvod 8 vin., 100 izvodov K 6.—.

Podoba vnanjega lica „Katoliške bukvarne“; ta razglednica se oddaja stalnim odjemalcem brezplačno.

Vse štiri razglednice je založila:

Katoliška bukvarna v Ljubljani

ČUDEŽ!

samo 4 K!

ČUDEŽ!

Posebni oddelek poln jesenskih in zimskih jopic, paletotov in pelerin za dame in deklice po K 4.—.

Angleško skladišče oblek, **O. Bernatović,** Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Veletrgovina železa

„MERKUR“**Peter Majdič, Celje**

se priporoča cenjenim odjemalcem.

Štev. 509/pr.

Razpis.Pri **kranjskem deželnem knjigovodstvu** je izpraznjena služba **računskega svetnika**

s prejemki III. plačilnega razreda.

Eventualno bo popolniti tudi eno mesto **računskega revidenta** ter po eno mesto **računskega ofioijala** I. in II. vrste s prejemki IV., oziroma V. in VI. plačilnega razreda.

S potrebnimi izpričevali opremljene prošnje za te službe je vložiti do

30. novembra 1908

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 5. novembra 1908.

2907 3—3

Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo.

67% 40—31

Slavnemu občinstvu, posebno pa prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam svojo dobro nrejeno

podobarsko in pozlarsko obrtv **Wolfvih ulicah št. 1** nasproti **frančiškanske cerkve** ter vsa v vso to stroko spadajoča dela kot izdelovanje oltarjev, prižnic, tabernakljev itd. in zagotavlja kolikormožno umetno in fino ter trpežno izdelavo po lastnih in predloženih načrtih.

Cene zelo zmerne! Priznana dovršena dela! 466 Z odličnim spoštovanjem 52—33

Aleks. Götzl
podobar in pozlatar.**Parkete**furnirane, masivne vseh vrst, **hrastove in bukovne deščice** I. vrste izdelek, največje in najsolidnejše domače tvrdke **J. KOTNIK, Verd - Vrhnika** priporoča in poklada 2683 10—4**Ferdo Primožič, mizarstvo. Ljubljana, Hilšerjeve ulice 5.**Sprejema in izvršuje tudi vsa popravila starih parket, **likanje**, in vsa v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.Slikar **MATEJ TRPIN** Slikar

2629 12—10

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 3, v hiši gosp. Ivana Kregarja

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. društvom in častit. občinstvu za izdelovanje raznih

umetno-slikarskih izdelkov.

Altarne, portretne in pokrajinske slike, križeva pota, božji grobi, slike in načrte za društvene in cerkvene zastave, naprava

gledaliških odrov in dekoracij

za razne igralne predstave. Popravila in restavriranje starih oljnatih slik itd. itd. Na razpolago so razni načrti in fotografije.

Cene primerne.

Solidno delo.

Cenjenim odjemalcem na deželi

se priporoča

slovenska špecerijska trgovina

na debelo in drobno

M. SPREITZER, Ljubljana

Stari trg (pri Plavcu).

2748 10

Mlekarska zveza Ljubljana

2830 Dunajska cesta št. 32 5

: priporoča povodom bližnjih praznikov :

kuhano maslo iz čajnega surovega masla, **surovo maslo, sir** domačega izdelka. —

Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa le v celih hlebih po 10 do 30 kg težkih.

Cena najnižja! Kakovost najboljša!

Vinski MOŠTsladek, pristni beli in rudeč **Br. Novakovič** se toči **Sodnij-domači pridelek** tvrdke **ske ulice št. 4** in na **Rimski cesti št. 5.**Denarni promet 1. 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavnica K 354.645.15.

Stanje vlog 30. jun. 1908
čez 14 milijonov kron.

2379 1 Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Sedaj: Kongresni trg šte. 2, I. nadstr., od novembra 1908 naprej
v lastnem domu, **Miklošičeva cesta šte. 6**
(za frančiškansko cerkvijo).**Ljudska posojilnica**sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakave odbitke, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14.225.902.59. — Denarni promet v letu 1907: K 64.812.603.92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Jostp. Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belce, posestnik, podjetnik in trg. v Št. Vidu n. Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, dež. odbornik, drž. in dež. poslanec itd. — Anton Kobl, posestnik in trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zborn. v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Poljak ml., tovarnar. — Karol Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šilbar, tapnik na Rudniku.

Podružnica
- v Spljetu -- Delniška glavica -
- K 2.000.000. -**Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2**

priporoča promese na og. premijske srečke (cele à K 12.—, polovice à K 7.—, zrebanje 16. novembra, glavni dobiček 300.000 K, promese na og. hipotečne srečke à K 4.—, zrebanje 14. novembra, glavni dobiček 70.000 K, — promese na 3% zemaljske srečke à K 5.—, zrebanje 16. novembra, glavni dobiček 90.000 K,

sprejema vloge na knjižice in na tekoči

: račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %****Podružnica**
- v Celovcu -- Rezervni fond -
- K 200.000. -